

# INFORMATIKOS IR RYŠIŲ DEPARTAMENTO PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS

## 2016 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Informatikos ir ryšių departamentas) 2016 metais vykdė Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių 2016–2018 metų strateginio veiklos plano programą „*Valstybės informacinių išteklių saugos ir elektroninės valdžios politikos įgyvendinimas ir vidaus reikalų informacinių bei ryšių technologijų plėtra*“ (programos kodas 01.12) tuo prisidėdamas prie Vidaus reikalų ministrui pavestų valdymo sričių strateginio veiklos plano pirmojo strateginio tikslo „*Įgyvendinti viešojo saugumo politiką ir siekti, kad šalies gyventojai jaustųsi saugesni*“ įgyvendinimo. Informatikos ir ryšių departamentas vykdė šiame plane numatytus vidaus reikalų ministro prioritetinius darbus bei prisidėjo prie Vyriausybės programos įgyvendinimo. 2016 metais įvykdytos svarbios Vyriausybės programos įgyvendinimo prioritetinės priemonės bei Vyriausybės 2016 metų prioritetiniai darbai.

2016 metais sukurta Integruota baudžiamojo proceso informacinė sistema, skirta automatizuoti, kompiuterizuoti ir perkelti į elektroninę erdvę baudžiamojo proceso veiksmus ir procedūras, kaupti, valdyti ir teikti su baudžiamuoju procesu susijusią informaciją, keistis baudžiamojo proceso informacija nacionalinėms teisėsaugos institucijoms skatinant ir plėtojant teisėsaugos ir kitų institucijų bendradarbiavimą, tarpusavio supratimą, šių institucijų veiksmų koordinavimą.

Informatikos ir ryšių departamentas siekdamas užtikrinti tinkamą Šengeno erdvės išorinių sienų saugumą ir Šengeno valstybių narių teisėsaugos institucijų bendradarbiavimą, 2016 metais toliau plėtojo Lietuvos nacionalinės Šengeno informacinės sistemos infrastruktūrą, užtikrino Lietuvos nacionalinės Šengeno informacinės sistemos sąsają su Centrine Šengeno informacine sistema, vykdant nacionalinio vienintelio prieigos taško (SPOC) funkcijas.

Siekiant Vidaus reikalų skaitmeninės mobiliojo radijo ryšio sistemai suteikti nacionalinį/valstybinį statusą, užtikrinti glaudžią ir greitą visų viešojo saugumo, pagalbos tarnybų, kitų su šiomis tarnybomis susijusių Lietuvos Respublikos institucijų sąveiką, 2016 metais parengtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos viešojo saugumo ir pagalbos tarnybų skaitmeninio mobiliojo radijo ryšio tinklo nuostatų patvirtinimo“ projektas ir pateiktas derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

Informatikos ir ryšių departamentas stiprino priemones, mažinančias kibernetinių atakų grėsmę vidaus reikalų sistemoje. 2016 metais atnaujinta Vidaus reikalų informacinės sistemos saugos sistemų programinė įranga, užtikrinanti Vidaus reikalų telekomunikacinio tinklo, Vidaus reikalų ministerijos kompiuterizuotų darbo vietų, informacinių sistemų ir registrų funkcionavimą bei saugumą. Gaunamiems Vidaus reikalų ministerijos išoriniams adresams užtikrinta apsauga nuo DDoS atakų. Užtikrinta portalo atakų prevencija ir saugus duomenų apsikeitimas su kitomis valstybės institucijomis ir įstaigomis. Vidaus reikalų telekomunikaciniame tinkle įdiegta Krašto apsaugos ministerijos Nacionalinio kibernetinio saugumo centro tinklo stebėsenos įranga (sensoriai), susitarta dėl bendrų reagavimo į kibernetinius incidentus procedūrų. Dalyvauta

Nacionalinėse kibernetinio saugumo pratybose, skirtose išbandyti Nacionaliniame kibernetinių incidentų valdymo planą.

Informatikos ir ryšių departamentas, įgyvendindamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą „Dėl valstybės informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavimo ir jos valdymo optimizavimo“ bei Vyriausybės 2016 metų prioritetinį darbą, vykdė Vidaus reikalų sistemos IT išteklių konsolidavimo darbus. 2016-01-05 vidaus reikalų ministro įsakymu Informatikos ir ryšių departamentas paskirtas valstybės informacinių technologijų paslaugų teikėju. Atsižvelgiant į tai, pakeista Informatikos ir ryšių departamento administracijos struktūra, parengti ir patvirtinti vidaus reikalų sistemos įstaigų vykdomų funkcijų, susijusių su informacinių technologijų paslaugų teikimu, jų vykdymui reikalingų žmogiškųjų ir finansinių išteklių perdavimo Informatikos ir ryšių departamentui grafikai. Vidaus reikalų sistemos IT išteklių konsolidavimo darbai bus tęsiami 2017-2018 metais.

2016 metais toliau plėtota Lietuvos Nacionalinė vizų informacinė sistema, užtikrinant jos sąsają su Centrine vizų informacine sistema, vykdant nacionalinio vienintelio prieigos taško (SPOC) funkcijas.

Informatikos ir ryšių departamentas 2016 metais vykdė investicijų projektus bei priemones viešajam saugumui ir viešajam valdymui užtikrinti.

Informatikos ir ryšių departamentas 2016 metais įvykdė investicijų projektą „Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro techninių priemonių, skirtų teikti duomenis apie draudimą asmenims užsiimti tam tikra veikla, sukūrimas“. Šiuo projektu įgyvendinta Europos Parlamento ir Tarybos 2013-11-20 direktyva 2013/55/ES, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo ir Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 dėl administracinio bendradarbiavimo per Vidaus rinkos informacijos sistemą (IMI reglamentas), siekiant užtikrinti informacijos pateikimą valstybės narės kompetentingoms institucijoms apie asmenis, kuriems apribotos galimybės dirbti darbą ar užsiimti tam tikra veikla, jeigu tos valstybės narės teritorijoje nacionalinės valdžios institucijos ar teismo sprendimu visiškai ar iš dalies uždrausta dirbti tokį darbą ar užsiimti tokia veikla.

Įgyvendinus projektą Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registre įdiegta programinė įranga, leidžianti užtikrinti informacijos apie asmenis, kuriems apribotos galimybės dirbti darbą ar užsiimti tam tikra veikla pateikimą iš Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos švietimo ministerijai, Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai, Švietimo informacinių technologijų centrui, Valstybinei akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnybai prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Valstybinei vaistų kontrolės tarnybai prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Lietuvos Respublikos odontologų rūmams.

Siekdamas užtikrinti tinkamą tarptautinių įsipareigojimų vykdymą, keičiantis Įtariamųjų kaltinamųjų ir nuteistųjų registro duomenimis su užsienio šalimis ir tokiu būdu prisidėti prie Europos Sąjungos tikslo saugumo ir teisingumo erdvėje – užtikrinti Europos piliečiams aukšto lygio saugumą, kuriam pasiekti būtina, kad valstybių narių kompetentingos institucijos keistųsi informacija iš nacionalinių nuosprendžių registru, Informatikos ir ryšių departamentas įvykdė projektą „Pertvarkyti Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro Europos Sąjungos funkcinių

komponentą, siekiant gerinti keitimąsi teistumo informacija per Europos nuosprendžių registrų informacinę sistemą“. Įgyvendinus projektą pagerėjo keitimasis teistumo informacija tarp valstybių narių per Europos nuosprendžių registrų informacinę sistemą.

2016 m. įvykdyti pagrindiniai projekte „Administracinių teisės pažeidimų registro programinių priemonių sukūrimas apsikeitimui administracinių teisės pažeidimų ir su jais susijusiais duomenimis su kitų valstybės institucijų informacinėmis sistemomis“ numatyti Administracinių teisės pažeidimų registro kūrimo ir diegimo darbai. Administracinių teisės pažeidimų registro programinė įranga modifikuota pagal naujus Administracinių nusižengimų kodekso reikalavimus – patobulintas Administracinių teisės pažeidimų registro funkcionalumas, atsižvelgiant į administracinių nusižengimų teisenos naujoves, sudarytos techninės galimybės pareigūnams registruoti išaiškintus administracinius nusižengimus pagal Administracinių nusižengimų kodeksą. Projekto įgyvendinimas bus tęsiamas 2017 metais.

Įvykdytas projektas „Nusikalstamų veikų žinybinio registro pertvarkymas, siekiant kaupti ir apdoroti Integruotos baudžiamojo proceso informacinės sistemos duomenis, skirtus oficialiosios nusikalstamumo statistikos Lietuvoje parengimui“ – sukurta programinė įranga, skirta įrašyti ir kaupti naujos struktūros statistinius duomenis, atnaujintas duomenų atvaizdavimas žemėlapyje (GIS), patobulintos Nusikalstamų veikų žinybinio registro integracinės sąsajos su Lietuvos teismų informacinės sistemos ir su Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos informacine sistema. Duomenys apie nusikalstamumą automatiškai gaunami iš Integruotos baudžiamojo proceso informacinės sistemos. Nusikalstamumo statistiniai duomenys skaičiuojami pagal ikiteisminio tyrimo dėl nusikalstamų veikų pradėjimo datą ir pagal procesinio sprendimo dėl ikiteisminio tyrimo pabaigos priėmimo datą. Pagal anksčiau galiojusią statistinių rodiklių apskaičiavimo tvarką statistinėse ataskaitose duomenys apie užregistruotas ir ištirtas nusikalstamas veikas buvo skaičiuojami pagal duomenų įrašymo į Nusikalstamų veikų žinybinio registro duomenų bazę datą.

Nuo 2016 m. rugsėjo mėn. statistines ataskaitas apie nusikalstamumą Lietuvos Respublikoje Informatikos ir ryšių departamentas rengia vadovaudamasis naujai patvirtintų tvarkų nuostatomis ir jas skelbia internete adresu: [www.ird.lt /ataskaitos](http://www.ird.lt/ataskaitos). Iki 2016 m. rugsėjo mėn. Informatikos ir ryšių departamentui vykdant projektą „Nusikalstamų veikų žinybinio registro pertvarkymas, siekiant kaupti ir apdoroti Integruotos baudžiamojo proceso informacinės sistemos duomenis, skirtus oficialiosios nusikalstamumo statistikos Lietuvoje parengimui“ nusikalstamumo statistika nebuvo rengiama ir viešai skelbiama. Projektas baigtas įgyvendinti, tačiau statistikos prioritetai nuolat peržiūrimi, siekiant kuo geriau panaudoti turimus informacinius išteklius ir sumažinti duomenų teikėjams tenkančią našta.

2016 m. Informatikos ir ryšių departamentas užtikrino Sertifikatų valdymo informacinės sistemos priežiūrą – užtikrintas asmens tapatybės kortelių, valstybės tarnautojų pažymėjimų bei vidaus tarnybos pažymėjimų elektroninėse laikmenose įrašytų kvalifikuotų skaitmeninių sertifikatų, skirtų elektroninio parašo sudarymui bei tapatybės elektroninėje erdvėje nustatymui, sudarymas, tvarkymas bei atnaujinimas.

Informatikos ir ryšių departamentas, siekdamas užtikrinti glaudžią ir greitą viešojo saugumo ir pagalbos tarnybų sąveiką, sudaryti sąlygas viešąjį saugumą užtikrinančioms bei kitoms vidaus

reikalų institucijoms ir įstaigoms saugiai gauti ir teikti informaciją, užtikrino vieningą Vidaus reikalų telekomunikacinio tinklo tvarkymą, saugą, nepertraukiamą funkcionavimą ir operatyvų reagavimą į incidentus 24 valandas per parą, 7 dienas per savaitę bei plėtojo Vidaus reikalų skaitmeninę mobiliojo radijo ryšio sistemą.

Informatikos ir ryšių departamentas 2016 metais vykdė teisės aktų nustatytą informacinių išteklių saugos politikos įgyvendinimo priežiūrą. Parengta Informatikos ir ryšių departamento tvarkomų informacinių sistemų ir registrų informacinių technologijų saugos reikalavimų atitikties vertinimo ataskaita, atliktas Vidaus reikalų informacinės sistemos, Lietuvos nacionalinės Šengeno informacinės sistemos, Lietuvos nacionalinės vizų informacinės sistemos rizikos vertinimas bei parengtos rizikos įvertinimo ataskaitos, parengta Informatikos ir ryšių departamento tvarkomų informacinių sistemų ir registrų veiklos tęstinumo valdymo planų veiksmingumo išbandymų metu pastebėtų trūkumų ataskaita. 2016 metais Informatikos ir ryšių departamentas į Valstybės informacinių išteklių atitikties elektroninės informacijos saugos reikalavimams stebėsenos sistemą pateikė teisės aktų nustatytą informaciją, atitikties ir rizikos vertinimų duomenis dėl 14 (keturiolikos) valstybės informacinių išteklių (valstybės informacinių sistemų ir registrų), kurių saugos politikos įgyvendinimas pavestas Informatikos ir ryšių departamentui, iš 15 (penkiolikos), užregistruotų Registrų ir informacinių sistemų registre. Taigi Valstybės informacinių išteklių atitikties elektroninės informacijos saugos reikalavimams stebėsenos sistema stebima 93 procentai Vidaus reikalų ministerijos valdomų valstybės informacinių išteklių, kurių saugos politikos įgyvendinimas pavestas Informatikos ir ryšių departamentui.